

SJÖHISTORISKA

SHIPwHER

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE

Hur kan man arbeta med marinarkeologi i klassrummet?

Detektiver under ytan – eller sagan om kocken
som glömde spisen på. Från ÅK 4 och uppåt.

LÄRARHANDLEDNING MARINARKEOLOGI

www.sjohistoriska.se

Arbeta med marinarkeologi i klassrummet

Detektiver under ytan – eller sagan om kocken som glömde spisen på. Från ÅK 4 och uppåt.

Vad kan de gamla vraken berätta? Hur kan man ta reda på vilka fartyg de var? Vraken i djupen kan gömma på otroliga historier. Kanske finns det ett vrak eller annan fornlämning i ert närområde. Kanske det är förknippat med en saga eller berättelse. Kanske den t.o.m. är sann! "Detektiver under ytan" är ett fördjupningsmaterial till "Hitta en fornlämning" och berättar hur marinarkeologer går till väga då de försöker identifiera ett vrak, men materialet kan även fungera som spännande läsning för specialintresserade elever.

Arbeta med eleverna:

- Diskutera med eleverna och bestäm vilket område som skall undersökas. Utgå från ert närområde i skolan.
- Välj tidsperiod.
- Dela in i grupper där hälften av grupperna fokuserar på nutid och hälften på den valda tidsperioden.
- Pröva att "Hitta en fornlämning" för att se om det finns något i området.
- Använd "Detektiver under ytan" som en inspiration till ert fortsatta arbete att undersöka ert område. Hur gjorde marinarkeologerna? Hur kan vi göra?
- Undersök hur området ser ut idag. Jämför.
- Gör intervjuer med personer som har bott länge i området. Vad kan de berätta.
- Undersök vad som finns skrivet om området i arkivmaterial eller i böcker på biblioteket.

Redovisningsidé:

- Eleverna skriver en egen berättelse med utgångspunkt från intervjumaterialet och/eller vad de funnit i arkiv och bibliotek – gärna i dramatiserad form.
- Gör en väggtidning om områdets historia och alla berättelser.
- Rita kartor som beskriver hur det ser ut i dag och hur det kan ha sett ut tidigare.
- Bygg en modellutställning.

Ta hjälp från ditt närområde:

Vill du och dina elever veta mer om ert område, kontakta ert länsmuseum och/eller er lokala hembygdsförening. Dessa organisationer kommer kanske gärna till er och berättar mer. Personalen på ert lokala bibliotek brukar kunna hjälpa till att förmedla information hur man söker i olika arkiv.

Lgr11 och tankar kring lektionen:

Att arbeta med kulturmiljö och forntid är inte alltid det lättaste. Det kan kännas ganska svårgripbart. Med denna lektion vill vi ge dig inspiration, som kan användas var du än bor i Sverige. På ett lekfullt och roligt sätt vill vi väcka

... "elevernas nyfikenhet på historia och bidra till att de utvecklar kunskaper om hur vi kan veta något om det förflutna genom historiskt källmaterial och möten med platser och människors historier"... (LGR11, Historia, s:172)

Vi hoppas även att lektionen kan bidra till *... "att ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden".* (ibid)

Då vi arbetat ute i skolorna har vi byggt upp vår lektion genom att skapa ett detektivspår som kan följas. Samtidigt som eleven följer detta spår lär han/hon även känna sin egen närmiljö och får på så vis ett förhållande till sin bygd och sitt kulturområde. De olika delarna av lektionen, hoppas vi, skall ge lust till att upptäcka vad som finns där, både ovan och under ytan. Den kulturbygd som syns och bär spår som kan ses än idag, kan ge fingervisning om – "den osynliga".

Att beskriva sin miljö och att förmedla var där finns blir även ett sätt att beskriva sig själv och vem "jag" (eleven) är – en del i en kontinuitet mellan historien och nutid. När eleverna får information om att det även finns delar som de inte "omedelbart" kan se men som ändå finns, hoppas vi, att de kommer vilja upptäcka mer. Ett sätt att stimulera och locka till kunskapsutveckling.

Litteraturtips:

Plats Identitet Lärande, Närområdesstudier i skolan, Ingrid Sanderöth, Margit Werner, Sten Båth, 2009.